
Politics: Who gets what, when, and how

Ať se to někomu líbí nebo ne, politika je do značné míry o penězích. Ve 30. letech 20. století slavně definoval politiku Harold Lasswell jako soupeření o to, kdo dostane co, kdy, a jak [*who gets what, when, and how*]. Jádro politiky ve vyspělých demokratických zemích se točí právě kolem peněz - kolem míry zdanění a toho, na co se vybrané peníze využijí. Za poslední desetiletí přitom objemy prostředků, které rozvinuté státy od svých občanů formou daní vybírají, vytrvale rostou. Téměř 40% ekonomické hodnoty vytvořené v rozvinutých státech tak dnes tím či oním způsobem prochází skrze daně a veřejné rozpočty. **O tom, jak se s těmito prostředky naloží, rozhoduje politika.**

Jaké veřejné služby má stát občanům poskytovat? Jak hustá má být sociální síť? Kolik vydávat za školy? A kolik se utratí za zdravotnictví? A mají se na jeho nákladech podílet i občané, třeba 30 korunami za návštěvu lékaře? Jak vysoké mají být důchody? Má se legalizovat marihuana, a má žena právo rozhodnout se samostatně o podstoupení potratu? Smí stát vyvlastnit pozemek určený ke stavbě dálnice? A pozemek určený ke stavbě nového úřadu? Má podnikání přednost před životním prostředím? Má sociální rovnost přednost před svobodou podnikání? Mají vůbec ještě dnes pojmy pravicové a levicové politiky smysl? Proč trvale klesá počet občanů, kteří se k některé straně přidávají? Co přinášejí do politiky populistická hnutí? A co do ní přinášejí podnikatelé zakládající si vlastní strany?

Pokud chcete rozumět tomu, jak funguje stát, a proč politika vypadá tak, jak vypadá, studujte ji.